

Micheller Magdolna: Tehetség és lehetőség

Nehéz helyzetben van a recenzió, mivel a kötet előszava valójában átfogó ismertető. Ezért szubjektíven – a több mint három évtizedes ismeretség és barátság alapján is – kíséreltem meg bemutatni a szerzőt és munkáját.

Az 1996-ban megjelent Tehetség és társadalom c. kötettel szinte azonos az újonnan kiadott tanulmánygyűjtemény. És mégsem. Azonos az első kilenc írás. Pontosabban az „Életút-elemzés” kiegészül egy jelentős fejezettel, amely egy emberi és szakmai élet gazdag tapasztalatait összegzi, gondolkodásra és követésre sarkallva az ifjabb generációkat; mind a szakmabelieket, mind a kívülrállókat. Az új írások közül egy hosszabb tanulmány és több rövid „mini esszé” zárja a kötetet.

Ez az új kötet egy oktatói pálya gazdag és színes szakmai munkásságának, eredményeinek a tükröje. Miért? Mert elénk tárja a széles szakmai érdeklődési spektrumot, amellyel az elmúlt évtizedek során egyéni és szakmai kíváncsiságból és/vagy szükségszerűségből a szerző foglalkozott. A szakmája, az emberek, a szűkebb és a tágabb társadalmi környezete iránti nyitottsága, valamint első generációs értelmiségi lévén nyilvánvaló a különféle ismeretek iránti fogékonyság (Klebelsberg nacionalizmusa, A szovjettípusú szakképzés helye...), oktatóként, történészként izgalmas korok és kérdések kifejtésére vállalkozik. (A népi kollégiumi mozgalom... Magyar egyetemisták 1956-os követelése...) Miért is írom, hogy szükségszerűségből? Mert az elmúlt évtizedekben – bár úgy vélem a mára is érvényes – a pedagógusnak, az egyetemi és főiskolai oktatónak nem csak szűk szakterületével kellett foglalkoznia. Sokszor a lehetőségek, az elvárások, az adott oktatói pozíció is meghatározta a munkásság tartalmát. A szerző maga is számtalan szakmai tanácskozást szervezett, tartott – már gyakorló pedagógusoknak – szakmai továbbképzést, vett részt hazai és nemzetközi konferenciákon előadóként, publikált szakmai lapokban különböző témákról. Ezeknek a fórumoknak a jellege, a részt vevők különbözősége is megkívánta a témák sokszínűségét; hol a tudományos igényesség, hol a szakmai – esetenként módszertani, pszichológiai, pedagógiai – ismeretek gazdagításának igénye jelölt ki egy-egy témát. Mégis mi teszi sokszínűségében is egységessé, összetartozóvá a tanulmányokat? Alapvetően az, amit az alcím is jelez: a 20. századi magyar társadalomtörténet jelentős korszakaira irányítja a figyelmet. Olyan eseményekre irányítja a figyelmet, amelyeket az ifjabb nemzedékek nem, vagy nem jelentőségüknek megfelelően ismernek. A másik összefüggést a „lehetőség” és „tehetség” összefonódása adja. A tanulmányokat – sőt az esszéket olvasva – nyilvánvalóvá válik, hogy minden korban meg kellett küzdeni a tudásért és az ezen alapuló szakmai elismerésért. További kohéziót ad a kötetnek, hogy egyaránt foglalkozik az életünket meghatározó kisközösségek egyént formáló hatásával, és ha jól végig gondoljuk a tanulmányok tartalmát, kibontakozik a kisközösségekre épülő, állandóan fejlődő, változó társadalom.

Mindezek bemutatása során a szakmai, tudományos igényességről ad példát. Külön kiemelném azt a hangulatot, amely különösen egyes tanulmányokból árad; nevezetesen a társadalom alsóbb rétegeiből magukat akár a professzori székig is felküzdő szakemberek iránti tisztelet és szeretet. Nyilvánvaló az egyéni életút meghatározottsága és az ebből fakadó empátia. Különösen megható – remélhetőleg a mai ifjak számára is – a Kollegáknak újraolvasásra, az ifjú generációnak ismeretszerzésen túl gyermekkori – ifjúkori élményekből táplálkozó mini esszék érzelmi töltése szakma- és emberismeretre sarkalló hasznos időtöltésnek ajánlom.

(TESSEDIK SÁMUEL GAZDASÁGI FŐISKOLAI KAR, BÉKÉSCSABA 2004. KIADVÁNYA)

TEHETSÉGGONDOZÁS - NEM KÖZÉPISKOLÁS FOKON

A XXI. század a tudás százada. Rólunk magyarokról azt tartja a világ, hogy meglehetősen jól állunk tehetség terén: ezt bizonyítja számos Nobel-díjasunk, világhírű tudósaink, művészeink sora.

Hazánkban a tehetséges gyermekeknek jelenleg csak egy szűk hányada, az úgynevezett iskolai tehetségek tudnak érvényesülni, az erre rendszeresített iskolákban.

A tehetséges gyermekek nagyobb része azonban bár nagyon jó képességű, nem részesülhet megfelelő fejlesztésben. Az ilyen tehetségek elkallódásának elkerülése miatt alapították meg 2004 júliusában pedagógusokból és pszichológusokból álló szakemberek az Aranyelme Tehetséggondozó Egyesületet. Az egyesület hite szerint a különleges gyerekeknek különleges kihívásokkal kell szembenéznük.

Az egyesület az ELTE Pedagógia és Pszichológia Karával együttműködve szerepet vállal a hazai tehetséggondozók gyakorlati képzésében is. Az egyesület munkáját bővebben a TANÍTÓ CÍMŰ MÓDSZERTANI FOLYÓIRAT 2005. JANUÁRI SZÁMÁBAN, illetve a WWW.ARANYELME.HU honlapon ismerhetik meg az érdeklődők.